

Jw belang
Ons werk

Tip

Maak in een vroeg stadium juridisch steekhoudende contractuele afspraken met zowel leveranciers als afnemers ten aanzien van intellectuele eigendomsrechten en (product) aansprakelijkheid.

DECLERCQ
Advocaten • Notarissen

De juridische aspecten

van 3D-printing

Waarom advies inwinnen?

De Clercq Advocaten Notarissen adviseerde een MKB-bedrijf dat door een grote fabrikant van huishoudelijke apparaten werd verzocht om met haar 3D-printers onderdelen voor een huishoudelijk apparaat te produceren. Het MKB-bedrijf vroeg hen op welke manier zij met de verschillende betrokken partijen goede afspraken kon maken: met de opdrachtgever (de fabrikant van huishoudelijke apparaten), de leverancier van het CAD-bestand en de leverancier van de grondstoffen. Een mogelijk gebrek in een geproduceerd onderdeel kan immers vele oorzaken hebben en het MKB-bedrijf wilde de verantwoordelijkheden tussen de verschillende partijen vooraf zo goed mogelijk verdelen. Het bedrijf wilde ook vooraf duidelijkheid over intellectuele eigendomsrechten, dit om vervelende situaties achteraf te voorkomen.

A

uteursrecht, Modellenrecht, Octrooirecht of Merkenrecht. Het zijn allemaal rechtsgebieden die van toepassing kunnen zijn op 3D-printing. "De technologie staat nog in de kinderschoenen en de mogelijkheden zijn nog lang niet uitputtend onderzocht", zegt advocaat/partner Natascha van Duuren van De Clercq Advocaten Notarissen. Tijdens het event 3D-print voor het MKB was De Clercq aanwezig om bedrijven te adviseren over de juridische invalshoek van 3D-printing.

3D-printing fascineert mensen. De schier oneindige mogelijkheden, de materialen, de futuristische mogelijkheden die het lijkt te bieden... 3D-printing biedt perspectieven op veranderende bedrijfsmodellen, nieuwe productiemethoden en andere logistieke oplossingen. Maar in het geweld van de technologie, liggen er in het kader van onder andere eigendomsrecht en aansprakelijkheidsrecht problemen op de loer, waar een enthousiaste starter nog niet aan denkt. Onterecht, want 3D-printing is een 'disruptive' technologie waar juristen en overheden zich nog de tanden stuk op zullen bijten.

"Bedrijven moeten zich realiseren met welke juridische aspecten ze te maken kunnen krijgen als ze beginnen met 3D-printen", zegt Van Duuren. "Dat betekent niet dat zij niets moeten doen, maar dat ze hun contracten zo moeten opstellen dat er zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met eventuele consequenties."

Als voorbeeld noemt Van Duuren het Auteursrecht. "Deze heeft als uitgangspunt dat alleen de maker van een werk gerechtigd is dit werk te veelelvoudigen en openbaar te maken. Maar er is ook een

beperking van deze exclusieve rechten van de maker opgenomen, de zogenaamde thuiskopie. Op grond van artikel 16b van de Auteurswet is het onder bepaalde voorwaarden toegestaan om zonder toestemming van de rechthebbende en uitsluitend voor eigen oefening, studie of gebruik, één of enkele kopieën te maken van een fysiek werk. Op het moment dat op grote schaal gebruik wordt gemaakt van deze mogelijkheid, zullen auteursrechthebbenden inkomsten mislopen. Er bestaat immers op dit moment geen mogelijkheid een 'billijke compensatie' te krijgen, zoals muziek-producenten bijvoorbeeld krijgen van de Stichting Thuiskopie. Dit betekent dat zij na zullen moeten denken over andere business modellen en samenwerkingen.

Printen voor een ander

Vooral voor printshops of andere dienstverleners is het verstandig na te denken over de nodige consequenties

die de diverse wet- en regelgeving hebben voor hun positie. Is de printshop gerechtigd in opdracht van een consument een object uit te printen? Of kan de printshop aansprakelijk worden gesteld wegens inbreuk op een intellectueel eigendomsrecht? Kan de printshop aansprakelijk worden gesteld als het 3D-geprinte object schade veroorzaakt? En kan de printshop aansprakelijk worden gesteld, indien een klant een pistool uitprint? Het zijn issues waar de komende jaren nog veel over geschreven en geprocedeerd zal worden. Maar voorlopig is er nog nauwelijks jurisprudentie over verschenen.

www.declercq.com

www.3Dprintadvocaten.nl

3dprint@declercq.com

Voorbeeld van wetgeving

Op grond van de tekeningen- en modellenwet is het toegestaan reparatieonderdelen te printen. Het 3D-geprinte reparatieonderdeel moet dan wel hetzelfde uiterlijk hebben als het origineel. Het is natuurlijk de vraag of een printshop altijd even goed in staat is vast te stellen of aan dit vereiste wordt voldaan en – met andere woorden – of zij hier het risico loopt door de fabrikant aansprakelijk te worden gesteld. De mogelijkheid reparatieonderdelen eenvoudig te printen, brengt ook voor de fabrikant risico's met zich mee. Het risico bestaat immers dat reparatieonderdelen van een slechte kwaliteit worden geprint die de werking van hun product negatief beïnvloeden. De kans dat de consument vervolgens bij de fabrikant aanklopt is groot, ondanks het feit dat hij zélf een reparatieonderdeel van slechte kwaliteit heeft geprint (of heeft laten printen). Hier speelt dan weer een ander issue, namelijk productaansprakelijkheid.

Expert

KNNS: spil tussen vraag en aanbod

KNNS Business Solutions is de spil tussen informatie en de ontsluiting daarvan. Wij inventariseren hoe de informatie is georganiseerd, waar de pijnpunten zitten en komen dan met een oplossing. Zo wordt informatie, in elk denkbaar formaat, op elk tijdstip en op elk device beschikbaar voor diegene die het nodig heeft. Zo is er controle over bedrijfsinformatie; zeer betrouwbaar en bedrijfszeker.

3D-Kenniscentrum

In ons 3D-Kenniscentrum kunt u uiteenlopende 3D-machines in werking zien. Wij geven workshops waarin u kunt ontdekken welke 3D-mogelijkheden u kunt toepassen in uw vakgebied. U ontdekt hoe 3D-software gebruikt wordt om een 3D-idee om te zetten naar 3D-ontwerpen. Zo krijgt u een beeld wat 3D in de toekomst voor u kan betekenen.

www.knns.nl

Tip: Ziet u kansen voor 3D, maar wilt u eerst ervaring opdoen? Maak dan gebruik van ons 3D-Kenniscentrum om uw eerste opdrachten te printen.

Expert

Layerwise: printen in metaal

Layerwise is een Belgische serviceprovider en één van de grootste productiebedrijven op het gebied van metaal-printen.

Layerwise is een specialist in Laser Beam Melting. Dit is een technologie waarbij men laagsgewijs metaalpoederdeeltjes met een laserbron aan elkaar smelt. Het proces start van een basisplaat waarop een laagje van 20-30-40-60 of 90 µm metaalpoeder wordt gedeponeerd.

Dit kan elk versmeltpaar metaal zijn. Een straal laserlicht wordt gebruikt en afgebogen om op de gewenste plaats de metaalpoederdeeltjes aan elkaar te smelten. Wanneer de laag volledig is samengesmolten kan men een volgende laag met poeder deponeren. Het laserlicht wordt opnieuw gebruikt om de verse laag poeder op de vorige laag samen te smelten. Dit gaat zo verder tot men een volledig object uit metaaladditief heeft samengesteld.

www.layerwise.com

Tip: Kennis en ervaring inzake de technologie, mogelijkheden en applicaties zijn bepalend of een bedrijf succesvol blijft groeien in deze opkomende nieuwe markt.